

ЗАБЛУКАЛИ
У ПОШУКАХ
СВОЄЇ
ГРИ

стор.

10

СТЕПАН-СУПЕРФАН
ЗАВОЙОВУЄ
СЕРЦЯ
ВБОЛІВАЛЬНИКІВ

стор.

14

ВАСИЛЬ РАЦЬ:
«БУДЕ КРАСИВА
ГРА — БУДЕ
РЕЗУЛЬТАТ»

стор.

15

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 14 КВІТНЯ 2011 РОКУ

№11

ПРЯМА МОВА

БОРИС КОЛЕСНИКОВ:

*«Протягом року уряду
вдалося стабілізувати
ситуацію з підготовки
до чемпіонату Європи
з футболу-2012
та повністю
увійти в графік
щодо реалізації
головних об'єктів».*

Віце-прем'єр-міністр — міністр інфраструктури про
підготовку до майбутньої континентальної першості

Дружити будемо містами

СПІВПРАЦЯ. Харків та Познань об'єднали зусилля у підготовці проведення Євро-2012. Про це повідомив під час підписання «Дорожньої карти» між Харковом і польським містом Познань Уповноважений президента міста Познань з питань Євро-2012 Міхал Примас. Він висловив переконання, що підписання двостороннього документа, яке відбулося у стінах Харківської міської ради, є великим кроком до успішного проведення Євро-2012 у містах-побратимах, які вже мають міцні культурні та економічні зв'язки.

Обидва міста планують обмінюватися досвідом з широкого кола питань, що становлять взаємний інтерес. Ідеться насамперед про рекомендації з підготовки стадіонів, тренувальних баз і прилеглих до них територій, а також навчання обслуговуючого персоналу відповідних спортивних об'єктів до проведення матчів фінального турніру. Крім цього, поглиблюватиметься співпраця Харкова та Познані і в галузі культури. Зокрема Харків надасть допомогу своєму польському побратимові в організації фестивалю «Українська весна», що традиційно проходить в Познані у травні. А Познань, у свою чергу, приєднається до організації святкування Днів Європи у Харкові.

ТАБЛО

1200 км

автошляхів передбачено відремонтувати
й збудувати цьогоріч у рамках підготовки
до футбольного свята

Такий у них характер — шахтарський!

Стамбул, 20 травня 2009 року. Помаранчево-чорні — останні герої Кубка УЄФА

ЮВІЛЕЙ. Команда, яка стала візитівкою гірняцького краю, відзначає 75-річчя від дня заснування

стор. 12-13

Країни-господарі встановили перший рекорд

НОВИНА. Попит на квитки фінального турніру чемпіонату Європи-2012 значно перевищує пропозицію

Олег САВЧУК
для «Урядового кур'єра»

З 1 по 31 березня на офіційний сайт УЄФА надійшло понад 12 мільйонів замовлень від футбольних уболівальників з усього світу. 12 149 425 заявок — це абсолютний рекорд за

всю історію проведення чемпіонатів Європи з футболу, який на 17% перевищує показники турніру чотирирічної давнини в Австрії та Швейцарії.

Заявки, що надійшли із 206 країн світу, свідчать, що попит на квитки українсько-польської першості переви-

щив пропозицію на всі матчі фінальної частини турніру. Для розподілу квитків передбачається лотерейний розіграш. Він буде проведений УЄФА з 19 по 22 квітня під наглядом нотаріуса. Переможці отримають відповідне повідомлення електронною поштою до кінця місяця.

Майже 88% від загальної кількості заявок було зареєстровано від громадян України та Польщі. З нетерпінням очікують на футбольне свято за участю найкращих команд Європи також Німеччина — 2,82%, Росія — 1,16% та Швейцарія — 1,00%.

ПРОГНОЗИ

Заблукали в пошуках своєї гри

КАДРИ. Прізвище головного тренера національної збірної України стане відомо 21 квітня

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Тижень на роздуми

Перше нинішнього року засідання футбольного штабу країни так і не дало відповіді на актуальне запитання: хто саме буде готувати синьо-жовту дружину до виступів на домашньому чемпіонаті Європи. Тільки за тиждень стане відомо, чи зможе Юрій Калитвинцев, який виконував обов'язки головного тренера протягом останніх семи місяців, стати повноцінним керівником національної збірної. Під час березневого засідання виконкому ФФУ активно обговорювалися також кандидатури

Олега Блохіна і Павла Яковенка.

Нагадаю, що під керівництвом володаря «Золотого м'яча»-1975 наша збірна вперше в історії не тільки прорвалася до кола учасників фінального турніру світової першості, а й зуміла на полях Німеччини дійти до чвертьфіналу. Інший вихованець київського «Динамо» Павло Яковенко

на шляху до фіналу чемпіонату Європи серед молодіжних команд залишив за бортом розіграшу континентальних грандів — Францію та Нідерланди.

Останній контрольний поєдинок Україна — Італія, на мій погляд, додав аргументів опонентам Калитвинцева. За мірками сучасного футболу наш тренерський штаб мав си-

ко, які до перерви спромоглися виконати лише три гострі передачі до штрафного майданчика гостей, тоді як винахідливий і швидкий Марко Девіч увійшов у гру лише на 53-й хвилині зустрічі. Тож немає нічого дивного, що атака господа-

одному товариському поєдинку в червні 2006 року підопічні Олега Блохіна зуміли вберегти свої ворота на замку — 0:0. У решті випадків представники Серії А не залишали шансів нашим співвітчизникам: показовим є співвідношення забитих і пропущених м'ячів — 14:2.

Не викликають захоплення і поточні резуль-

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

У Києві Джилардіно та його партнери не дали господарям підняти голову

ТАБЛО «УК»

Збірна України

під керівництвом Калитвинцева

4.09.2010	Польща — Україна	— 1:1
7.09.2010	Україна — Чилі	— 2:1
8.10.2010	Україна — Канада	— 2:2
11.10.2010	Бразилія — Україна	— 2:0
17.11.2010	Швейцарія — Україна	— 2:2
8.02.2011	Румунія — Україна	— 2:2
(за пенальті 2:4)		
9.02.2011	Швеція — Україна	— 1:1
(за пенальті 4:5)		
29.03.2011	Україна — Італія	— 0:2

ПРЯМА МОВА

Леонід БУРЯК,
екс-тренер збірної України

«Ми не зуміли обіграти експериментальний склад італійців. Мабуть, варто трохи скромніше говорити про сподівання від збірної України на домашньому Євро. Успіх і гроші не люблять галасу, їм більше до вподоби тиша, скромність. Коли стануть відомі суперники по групі, тоді варто говорити про вихід до наступного раунду змагань. Але з цим складом виконавців досягнути гідного результату важко. Деякі молоді футболісти заразно отримали виклик у збірну, вони цього ще не заслужили».

Віктор ЛЕОНЕНКО,
колишній форвард київського «Динамо» та збірної України

«Треба розуміти, що конкурентоспроможна команда не виникає з нічого. Наразі тренерський штаб визначився з основними виконавцями і почав награвати склад. У матчі проти італійців господарі поля намагалися діяти «першим номером», дещо вже стало виходити. Найбільша проблема полягає в тому, що досі остаточно не вирішена доля головного тренера».

Марко ДЕВІЧ,
нападаючий «Металіста» та збірної України

«Мені здається, що всі хлопці проголосували б за те, аби на чолі збірної залишився Юрій Калитвинцев. Він прекрасно знає можливості кожного гравця, розуміє, як об'єднати команду в єдине ціле задля досягнення результату. Звичайно, щоб успішно зіграти на домашньому Євро, футболістам ще треба багато працювати. Але, на моє переконання, потенціал у збірної є».

Григорій СУРКІС,
президент Федерації футболу України

«Звісно, нас не задовольняють результати, що демонструє головна команда країни. Проте, пригадаймо, свого часу і Олег Блохін напередодні старту у відборі до ЧС-2006, не здобув жодної перемоги. Однак у підсумку його команда не лише посіла перше місце в групі, а й увійшла до вісімки найкращих у світі».

лу-силенну часу для підготовки до чергового спарингу. Вісім днів було відпущено наставнику, аби не тільки відібрати кращих з кращих, але й відпрацювати різні тактичні варіанти ведення гри.

Яким же було розчарування вболівальників на київському стадіоні «Динамо», коли вони на власні очі побачили результати цієї роботи. Факт, що Алієв сьогодні не готовий грати на звичному для себе рівні, тренер киян Юрій Сьомін з'ясував ще під час поєдинку Прем'єр-ліги в Дніпропетровську. Незважаючи на це, динамівський півзахисник з'явився в основному складі збірної. І прогнозовано виявився слабкою ланкою. Варто сказати, що номінальний диспетчер припустився майже 60% браку при передачах партнерам. Його виконання штрафних ударів теж виявилось катастрофічним. Страждання Олександра припинив головний тренер, замінивши його на початку другого тайму.

Мінімальним був коефіцієнт корисної дії нашого єдиного форварда — дніпропетровця Євгена Селезньова, який провів на полі всі 90 хвилин. Чималу частку вини за це повинні взяти на себе наші флангові гравці — Гусєв і Ярмолен-

рів виглядала непереконливо. Тим часом проблеми в обороні, насамперед на флангах, нікуди не зникли. Поразка з рахунком — 0:2 в домашньому матчі з чотириразовими чемпіонами світу, які зіграли у Києві складом, далеким від оптимального, і закінчували зустріч вдесьтох, видається цілком закономірною.

Не вгадали ні з тактикою, ні зі складом

— Калитвинцев вирішив перестрахуватися, відрядивши Тимощука в центр захисту, — вважає заслужений тренер України Олександр Іщенко. — Обороні це не допомогло, а от у середині поля ми втратили стрижневого виконавця, і три півзахисники — Алієв, Степаненко і Ротань практично дублювали один одного. Гострота в атаквальних діях з'явилася тільки після виходу на поле Марко Девіча. Отже, тренерський штаб не вгадав ні з тактикою, ні зі складом.

«Скуадра Адзурра» залишається для українців найнезручнішим суперником. За часи незалежності синьо-жовті сім разів зустрічалися зі співвітчизниками Паоло Мальдіні та Фабіо Каннаваро. Лише в

тати Юрія Калитвинцева. Перший і єдиний раз наші хлопці після відставки МIRONA Маркевича перемогли торік у вересні чилійців — 2:1. Після цього безвиграшна серія синьожовтих сягнула позначки у шість матчів. Одна перемога, п'ять нічиїх і дві поразки, жодного поєдинку без пропущених м'ячів — так невтішно виглядає статистичний підсумок діючого керівника збірної.

Після фінального свистка виконавчів обов'язків головного тренера поскаржився на відсутність травмованих Тараса Михалика, Дмитра Чигринського, Євгена Коноплянки, Артема Мілевського і Андрія Шевченка. Що тоді повинен був сказати його колега Чезаре Пранделлі? Адже італійці протягом п'яти днів провели два матчі. Найсильніші на чолі з чемпіоном світу 2006 воротарем Джанлуїджі Буффоном, звичайно ж, грали 25 березня відбірний матч у Любляні зі словенцями.

У Києві проти українців Пранделлі випустив сім нових гравців. Але навіть таким складом, який журналісти з Апеннін назвали «другою Італією», гості впевнено перемогли господарів майбутнього чемпіонату Європи.

ВІДБІРНИЙ ТУРНІР Євро-2012

Група А

Німеччина — Казахстан — 4:0;
Австрія — Бельгія — 0:2;
Туреччина — Австрія — 2:0;
Бельгія — Азербайджан — 4:1

	І	В	Н	П	М	О
Німеччина	5	5	0	0	17-1	15
Бельгія	6	3	1	2	14-9	10
Туреччина	5	3	0	2	8-6	9
Австрія	5	2	1	2	9-8	7
Азербайджан	4	1	0	3	3-13	3
Казахстан	5	0	0	5	0-14	0

Група В

Вірменія — Росія — 0:0;
Андорра — Словаччина — 0:1;
Ірландія — Македонія — 2:1

	І	В	Н	П	М	О
Ірландія	5	3	1	1	9-6	10
Росія	5	3	1	1	6-3	10
Словаччина	5	3	1	1	5-4	10
Вірменія	5	2	2	1	9-4	8
Македонія	5	1	1	3	5-6	4
Андорра	5	0	0	5	1-12	0

Група С

Естонія — Сербія — 1:1;
Північна Ірландія — Словенія — 0:0;
Сербія — Північна Ірландія — 2:1;
Словенія — Італія — 0:1

	І	В	Н	П	М	О
Італія	5	4	1	0	11-1	13
Словенія	6	2	2	2	7-4	8
Сербія	6	2	2	2	8-9	8
Естонія	5	2	1	2	7-6	7
Півн. Ірландія	5	1	3	1	3-3	6
Фарери	5	0	1	4	3-16	1

Група D

Румунія — Люксембург — 3:1;
Люксембург — Франція — 0:2;
Боснія — Румунія — 2:1;
Албанія — Білорусь — 1:0

	І	В	Н	П	М	О
Франція	5	4	0	1	8-1	12
Білорусь	5	2	2	1	3-1	8
Албанія	5	2	2	1	4-4	8
Боснія та Герцеговина	4	2	1	1	6-4	7
Румунія	5	1	2	2	5-6	5
Люксембург	6	0	1	5	1-11	1

Група E

Угорщина — Нідерланди — 0:4;
Швеція — Молдова — 2:1;
Нідерланди — Угорщина — 5:3

	І	В	Н	П	М	О
Нідерланди	6	6	0	0	21-5	18
Швеція	4	3	0	1	11-5	9
Угорщина	6	3	0	3	15-13	9
Молдова	5	2	0	3	6-5	6
Фінляндія	4	1	0	3	10-6	3
Сан-Марино	5	0	0	5	0-29	0

Група F

Ізраїль — Латвія — 2:1;
Грузія — Хорватія — 1:0;
Мальта — Греція — 0:1;
Ізраїль — Грузія — 1:0

	І	В	Н	П	М	О
Греція	5	3	2	0	5-2	11
Хорватія	5	3	1	1	8-2	10
Ізраїль	6	3	1	2	8-6	10
Грузія	6	2	3	1	4-3	9
Латвія	5	1	1	3	4-7	4
Мальта	5	0	0	5	1-10	0

Група G

Вельс — Англія — 0:2;
Болгарія — Швейцарія — 0:0

	І	В	Н	П	М	О
Англія	4	3	1	0	9-1	10
Чорногорія	4	3	1	0	3-0	10
Швейцарія	4	1	1	2	5-5	4
Болгарія	4	1	1	2	1-5	4
Вельс	4	0	0	4	1-8	0

Група H

Кіпр — Ісландія — 0:0;
Норвегія — Данія — 1:1

	І	В	Н	П	М	О
Норвегія	4	3	1	0	6-3	10
Португалія	4	2	1	1	10-7	7
Данія	4	2	1	1	5-4	7
Кіпр	4	0	2	2	5-8	2
Ісландія	4	0	1	3	2-6	1

Група I

Іспанія — Чехія — 2:1;
Чехія — Ліхтенштейн — 2:0;
Литва — Іспанія — 1:3

	І	В	Н	П	М	О
Іспанія	5	5	0	0	15-5	15
Чехія	5	3	0	2	6-3	9
Шотландія	4	1	1	2	4-5	4
Литва	4	1	1	2	3-6	4
Ліхтенштейн	4	0	0	4	1-10	0

Бомбардири м'ячі

Бомбардири	м'ячі
Клаас-Ян Хунтелар (Нідерланди)	8
Мірослав Клозе (Німеччина)	8
Мікаел Форселл (Фінляндія)	5
Адам Солої (Угорщина)	4
Дірк Куйт (Нідерланди)	4
Давід Вілья (Іспанія)	4
Ніко Кранчар (Хорватія)	4
Гергей Рудольф (Угорщина)	4

«Підготовка до Євро прискорює модернізацію економіки краю»

**Перший заступник голови
Луганської
облдержадміністрації
Едуард ЛОЗОВСЬКИЙ**

Луганщина, як відомо, безпосередньо не прийматиме матчів європейського футбольного турніру. Проте до Євро-2012 тут готуються серйозно. Робота в цьому напрямку стала певним каталізатором процесів модернізації економіки краю. Таку думку висловив перший заступник голови Луганської облдержадміністрації Едуард Лозовський, який в інтерв'ю «Урядовому кур'єру» розповів, як в області готуються до європейського футбольного свята.

УК Едуарде Мойсейовичу, що змушує обласну владу так прискіпливо готуватися до Євро-2012?

— Дії облдержадміністрації не приурочені до якихось дат. База наших дій — це програма реформ Президента України, або, правильніше сказати, програма модернізації економіки, бо оновлення більше відображає суть того, що ми робимо. Звичайно, серед прискорювачів цього процесу — проведення Чемпіонату Європи з футболу в Україні. Хоча наша область безпосередньо не задіяна в проведенні турніру, однак ми не остеронь від цього процесу.

УК Чи зможе Луганський аеропорт, який, мабуть, найближчий до Донецька, за необхідності прийняти вболівальників?

— Так, хоча наш аеропорт у програмі Євро-2012 не задіяний ні як основний, ні як запасний. Утім, торік ми виділили великі кошти з обласного бюджету на реконструкцію аеропорту. На моє переконання, сьогодні наш аероковзальний комплекс один із кращих у країні. Хто часто літає, з цим погодиться. Ми технічно модернізували аеродромний комплекс, встановили світлосигнальну систему, нове аеронавігаційне обладнання. Наш аеропорт підтвердив статус міжнародного, тобто відповідно до

світових стандартів може приймати літаки всіх типів. І велику кількість вболівальників ми готові приймати, якщо така необхідність виникне. Але оскільки роботи з модернізації аеропорту триватимуть, ми звернулися по допомогу до уряду: обсяг необхідного фінансування перевищує 125 млн грн.

УК І це дасть можливість підняти роботу аеропорту на якісно новий рівень?

— Нам необхідно продовжувати реконструкцію аеродромного комплексу, завершити модернізацію аеронавігаційного обладнання, певні роботи по аероковзалу. Це не пов'язано з Євро-

мі) вже зацікавилися кілька іноземних компаній. Насамперед це представники Китаю та Туреччини. Днями бізнесмени знову відвідали нас: допрацьовують ситуацію за проектом, вартість якого — сотні мільйонів доларів. Ідея полягає в тому, щоб на базі нашого аеропорту створити великий міжнародний хап. Хап — це такий перевалочний центр, де вантажні літаки, рухаючись за своїми маршрутами, зможуть розвантажуватись (тут можна обладнати складські приміщення, потужності з обробки цього вантажу тощо, аби, наприклад, з великої партії зробити кілька малих). Далі можна використовувати вже транспорт всередині країни — автомобільний, залізничний. Тож ідея виявилася привабливою для інвесторів. Це прямо не пов'язано з Євро-2012, але з програмою модернізації економіки країни, зокрема і Луганської області, — безпосередньо.

УК Наскільки зручно буде вболівальникам з Росії добиратися на матчі чемпіонату саме через наш край?

— Гадаю, в основному вони їхатимуть на матчі через нашу область автомобільним та заліз-

На митному посту для російських вболівальників, які матимуть вхідні квитки на матчі Євро-2012, зорганізують спрощений режим перетину кордону.

2012, але пов'язане з нашою програмою створення в Луганську великого міжнародного транспортного вузла.

Зараз через нашу область проходять два великих міжнародних транспортних коридори з Європи до Азії. Також планується, що через Луганщину пролягатиме і 8-й європейський транспортний коридор. Це той самий шлях, яким Україну можна буде проїхати за кілька годин від західного кордону до східного. Частина його східної ділянки пройде у безпосередній близькості від нашого аеропорту.

УК Луганщина — на перехресті шляху з Європи до Китаю та Індії...

— Тому інвестиційним проектом будівництва в Луганській області великого транспортного вузла (проект ми представили на І міжнародному інвестиційному фору-

ним транспортом. І тут ми зможемо повною мірою застосувати ті нові можливості, що відкриваються у рамках євро регіону «Донбас» та експерименту щодо спільного огляду на митному посту представниками спецслужб України і Росії. Це спрощений режим перетину кордону, особливо для вболівальників, які матимуть вхідні квитки на матчі Євро-2012.

Ми готові забезпечити найкращі умови їхнього переміщення територією області в міста, де проходитимуть матчі.

УК Отже, актуалізується проблема якості доріг?

— У рамках поліпшення транспортної інфраструктури сьогодні серйозно ремонтується дорога на ділянці від Луганська до Дебальцевого. Для цього потрібні чималі кошти — 279,5 млн грн. Ми направили відповідне звер-

ДОСЬЄ «УК»

Едуард ЛОЗОВСЬКИЙ. Народився 1965 р. в Луганську. Закінчив Ворошиловградський машинобудівний інститут (нині Східноукраїнський університет імені В. Даля), здобув кваліфікацію економіста. Трудову діяльність розпочав у виробничому об'єднанні «Ворошиловградтепловоз» (нині холдингова компанія «Луганськтепловоз»). З 1996 по 2010 рр. — заступник голови правління, перший заступник голови правління КБ «Укркомунбанк», керівник апарату ради банку, голова правління, голова наглядової ради, виконувач обов'язків голови правління, голова правління АБ «Укркомунбанк». Депутат Луганської обласної ради V скликання. З 23 квітня 2010 р. призначений на посаду першого заступника голови Луганської обласної державної адміністрації.

нення до Кабінету Міністрів. Сподіваюся, фінансуванням забезпечать і дорога буде.

УК Чи це та дорога, допомогу в оновленні якої обіцяв на ювілей стаханівського руху Віктор Янукович?

— Так. Президент дуже допоміг області. Наприклад, обхід навколо Луганська почали споруджувати ще за радянських часів, але завершити його вдалося лише торік. Величезні кошти були освоєні, великі сили залучалися, і сьогодні ми маємо прекрасну дорогу, яка значно розвантажила Луганськ. Це не тільки підвищило безпеку руху, а й істотно розрядило екологічну обстановку. Переконали, що допомога буде надана і за новим напрямком.

УК У 2008 році експерти УЄФА здивувалися, що від Луганська до Донецька можна дістатися автомобільним шляхом швидше, ніж залізницею...

— Залізничники сьогодні проводять серйозну роботу з оптимізації маршруту від Луганська до Донецька (скорочується кількість зупинок, тим самим збільшується швидкість руху). Але питання навіть не в технічних

швидкостях (коли до Донецька можна доїхати години за півтори) і «місцевий». В Європі активно застосовують такий спосіб пересування залізницею, як «рейковий автобус». В Україні такий досвід запроваджено в Західній Україні і Київській області. Це один-два вагони, що курсують між населеними пунктами в межах області. Просто залізничний транспорт потрібно розподілити по різних видах та соціальному навантаженні маршрутів. Гадаю, і в нашій області з'являться такі «рейкові автобуси».

УК Чи зможе Луганщина здивувати допитливих туристів екскурсіями, не пов'язаними з футбольною тематикою?

— Так, у нас розроблено сотні маршрутів. І ця робота ведеться без прив'язки до Євро-2012. Але останнім часом з'явилася серйозна програма розвитку туризму як галузі економічної діяльності області — «Луганськкурорт». В основу програми закладено створення інвестиційних кластерів, аби приходили бізнесмени і вкладали гроші. Взагалі, на мою думку, завдання влади не організовувати бізнес, а створювати умови, аби бізнес прийшов і організував нові робочі місця.

У програмі «Луганськкурорт» будуть задіяні чотири райони з найкращими рекреаційними можливостями (Кремінський, Станичнолуганський, Старобільський та Слов'яносербський). В області є джерела мінеральних вод, в тому числі лікувальних, радонові свердловини. І якість радону не гірша, ніж у Хмельнику або навіть Магдесті. Пілотний проект започаткували на базі Кремінського району, термін його реалізації — найближчі кілька місяців.

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

279,5 млн грн

— загальний обсяг фінансування ремонту дороги від Луганська до Дебальцевого.

можливостях, а в соціальному навантаженні, яке несе залізничне сполучення. Для багатьох жителів невеликих станцій, сіл, селищ єдиний спосіб дешевого пересування — залізниця. Щоправда, існує два види руху —

Сьогодні Луганський аеропорт підтвердив статус міжнародного, тобто відповідно до світових стандартів він може приймати літаки всіх типів

Такий у них характер — шахтарський!

ДАТА. Донецький футбольний клуб відзначає 75-ту річницю від дня заснування

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Ось вже багато десятиліть футбольна команда «Шахтар» залишається своєрідною візитівкою гірняцького краю. Та й увесь наш український футбол важко уявити без цієї самобутньої команди, яка має чимало шанувальників далеко за межами Донбасу. Сьогодні ФК «Шахтар» як лідер вітчизняної першості продовжує підкорювати футбольну Європу. Видавши на-гора кілька років тому Кубок УЄФА, гірники пробіли до чвертьфіналу Ліги чемпіонів. І цей успіх, погодьтеся, став неопам'ятованим подарунком для всіх уболівальників, які вітають колектив з ювілеєм.

Кубок на-гора!

Ще у бронзовий сезон 1951 року гірники вдало виступали і в розіграші Кубка СРСР: вперше в своїй історії були за крок до фіналу популярного турніру. І саме в ці роки гравці «Шахтаря» започаткували підвалини отого знаменитого «кубкового характеру», адже в наступні роки команда неодноразово потрапляла до півфіналу. Невдачі ще більше згуртували її і в 1961 році «Шахтар» нарешті видав на-гора Кубок СРСР. У фіналі довелося грати проти чемпіона СРСР минулого року московського «Торпедо». «Що там казати, столичні торпедівці вважалися фаворитом поєдинку, — згадує вболівальник зі стажем Леонід Киричук. — Тому можна уявити нашу радість, коли гірники втерли носа іменитому супернику — 3:1. А «кришталеві» голи тоді забивали Родін і Ананченко двічі... Команду ми зустрічали, немов справжніх героїв!»

Отже, у жовтні 1961 року почесний трофей вперше приїхав до Донбасу. На стадіоні «Локомотив» вшанувати команду з Кубком СРСР зібралися більше 20 тисяч уболівальників, які вже не сумнівалися: кубкові звитяги гірників — це всерйоз і надовго. Їхні настрій підтримали й футболісти, адже восени наступного року Кубок СРСР знову

Серпень 1980-го: кришталевий приз утретє в столиці Донбасу

Володарі найпершого Кубка СРСР 1961 року

фу прибув до Донецька: у фіналі гірники «розібралися» з командою «Знамя труда» з Орехово-Зуєво 2:0. І знову, як і рік тому, тисячі вболівальників влаштували «День «Шахтаря», зустрічаючи команду з криш-

талевим трофеем. А ще цікаво, що серед тих, хто найпершими привітав гірників з перемогою, був і космонавт Андрій Ніколаєв, який у цей час перебував у космосі на борту корабля «Восток-3».

Спочатку були «юзівці»

СТОРИНКИ З ІСТОРІЇ. Футбольну команду «Стахановець» у тодішньому Сталіно створили у квітні 1936 року, хоча футбол тоді знали й шанували задовго до цього. Інженери з Великобританії, які працювали на металургійному заводі Джона Юза (його започаткували в 1869 році), першими привозили сюди м'яч, екіпіровку і влаштовували показові виступи для тутешніх жителів. Отож, у 30-ті роки «Стахановець» підтримував традиції, що заклали в Донбасі ще родоначальники популярної гри.

Назвали команду на честь легендарного вийника-рекордсмена та з натяком на те, що футболісти також гратимуть «по-стахановському». Стартувавши в групі «В» чемпіонату СРСР, «стахановці» згодом домоглися

підвищення в класі — потрапили до групи «А» і гідно захищали честь краю. У повосенні роки гірники продовжували підкорювати футбольні вершини вже з новою назвою — у липні 1946 року команда отримала назву «Шахтар». А через п'ятирічку колектив нарешті завоював свої перші вагомі спортивні трофеї — бронзові медалі чемпіонату СРСР 1951 року. В Москві на центральному стадіоні «Динамо» футболісти Аллатов, Гавриленко, Дегтярьов, Жуков, Іванчук, Колесніков, Петров, Пономарьов, Савінов, Фомін та інші отримали бронзові жетони та значки «Майстер спорту». Старшого тренера команди Віктора Новікова і тренера Сергія Фурсова нагородили дипломами.

У 1963 році «Шахтар» третій рік поспіль пробивався до фіналу, де зустрівся з московським «Спартаком». На попередніх стадіях донеччани обіграли москвичів — ЦСКА і «Торпедо», та були близькі, аби перемогти й спартаківців і знову повезти Кубок до Донбасу. Гірники навіть відкрили рахунок, однак потім пропустили два м'ячі — 1:2.

Великим було розчарування футболістів та вболівальників, однак ніхто з них тоді не міг передбачити, що наступного переможного фіналу доведеться чекати аж до 1980-го. Цього року гірники перемогли динамівців Тбілісі 2:1, і Кубок СРСР знову приїхав до Донецька. А через два роки «Шахтар» завоював його вчетверте, перемігши в українському фіналі харківський «Металіст» 1:0. Згодом донеччани ще двічі гра-

ли у фіналі, проте поступалися динамівцям Києва та спартаківцям Москви.

Наша мета — золоті медалі

Після чергової зміни керівництва клубу (11 жовтня 1996 року президентом ФК «Шахтар» став Рінат Ахметов) команда почала виходити на новий рівень розвитку. Відтоді гірники жодного разу не опускалися нижче другого місця у вітчизняній першості, і це вже нікого в Донецьку не задовольняло. В 2002 році «Шахтар» таки нарешті виграв тривалу боротьбу з «Динамо» за чемпіонський титул і дав зрозуміти, що поступатися місцем лідера українського футболу не збирається.

Донеччани взялися підкорювати і футбольну Європу. Цьому передувала серйозна робота з підготовки інфраструктури: створено дітячо-юнацьку школу ФК «Шахтар», після реконструкції відкрилася сучасна тренувальна база «Кірка», розпочалося будівництво п'ятизіркового стадіону «Донбас Арена» — одного з найкращих у Європі. Змінилися й принципи формування команди: ще у 2000 році з'явився перший легионер, а нині тут грають представники багатьох країн світу, серед яких є й солідна бразильська «дискваліфікація».

Команда, яку з 2004 року очолює румунський фахівець Мірча Луческу, здобуваючи «золото» української першості, дуже серйозно налаштувалася на боротьбу за один із єврокубків. 2009 року «Шахтар» таки привіз Кубок УЄФА до Донецька. Ця перемога стала триумфом всього українського футболу, адже вітчизняна команда здобула цей почесний трофей вперше.

Наприкінці літа того самого року в Донецьку відбулося відкриття «Донбас Арени». І саме готовність суперсучасного стадіону та всієї клубної інфраструктури «Шахтаря» гарантувала зайвий раз запрошувати на матч чемпіонату Європи 2012 року. Тим більше, що спортивна арена вже має досвід проведення матчів найвищого рівня — збірних команд, Ліги Європи та Ліги чемпіонів. Причому на домашній арені гірники досі не програли жодного матчу(!), обігруючи тут і європейських грандів, таких, як лондонський «Арсенал» та італійську «Рому».

Свято наближається

Ювілейну дату в історії «Шахтаря» в Донецьку мають намір зробити всенародним святом і аж ніяк не «розовим». «Відзначаючи 75-річчя клубу, ми не хочемо обмежуватися однією подією і загалом буде десь до два десятки заходів, присвячених цій даті, — зазначив генеральний директор ФК «Шахтар» Сергій Палкін. — Проте зрозуміло, найголовнішим стане гранд-шоу, яке відбудеться 14 травня на «Донбас Арени». Ювілей ми хочемо провести так

само, як відкриття стадіону, тому вже запросили італійську компанію, яка готувала шоу на відкритті «Донбас Арени».

Серед різноманітних заходів, що триватимуть упродовж всього року, відбудеться відкриття Алєї Слави ФК «Шахтар», де будуть встановлені плити з прізвищами футболістів, які залишили помітний слід в історії колективу.

Безперечно, шанувальники футболу не доведеться зайвий раз запрошувати на матч ветеранів «Шахтаря» та київського «Динамо» — його проведуть восени. А ще очікується своєрідний читачський бум, адже гідний збірник спогадів головного тренера гірників Мірчи Луческу та голкіпера команди і збірної України Андрія П'ятова. Відбудеться також презентація документального фільму та книжки «75 років ФК «Шахтар».

Цікаво, що в гранд-шоу на «Донбас Арени» зможуть взяти участь не тільки запрошені естрадні зірки, а й 100 уболівальників команди з усіх регіонів України. Йдеться про майбутній переможців уже оголошеного клубом конкурсу. Як потрапити до заповненої сотні? Дуже просто: потрібно написати невелику розповідь про себе і переконатися журі, що саме ви гідні честі стати «тrophеем». Ажде переможців конкурсу під час вшанування колективу отримують можливість висунути на футбольне поле величезні копії нагород, які завоював «Шахтар» за всі 75 років.

НАЙБІЛЬШІ ДОСЯГНЕННЯ ФК «ШАХТАР»

Володар Кубка УЄФА — 2009 р.
Чемпіон України — 2002, 2005, 2006, 2008, 2010 рр.
Срібний призер чемпіонату СРСР — 1975, 1979 рр.
Срібний призер чемпіонату України — 1994, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2007, 2009 рр.
Бронзовий призер чемпіонату СРСР — 1951, 1978 рр.
Володар Кубка СРСР — 1961, 1962, 1980, 1983 рр.
Володар Кубка України — 1995, 1997, 2001, 2002, 2004 рр.
Володар Суперкубка СРСР — 1984 р.
Володар Суперкубка України — 2005, 2008, 2010 рр.

Фото Григорія НАВРУЧЕВСЬКОГО

Заповнений стадіон і... сусідні терикони

ДОШКА ПОШАНИ

Юрій Дегтярьов — кращий воротар сезону — 1977 р.
Віталій Старухін — кращий футболіст СРСР, кращий бомбардир чемпіонату СРСР (26 м'ячів) — 1979 р.

Михайло Соколовський — володар призу «Вірність клубу» (400 матчів за «Шахтар»).

Олег Матвєєв — кращий бомбардир чемпіонату України (21 м'яч) — 1997 р.

Андрій Воробей — кращий бомбардир чемпіонату України (21 м'яч) — 2001 р.

Анатолій Тимошук — кращий футболіст України сезону 2004–05 рр. (за версією ПФЛ).

У 1963 році «Шахтар» третій рік поспіль пробивався до фіналу, де зустрівся з московським «Спартаком». На попередніх стадіях донеччани обіграли москвичів — ЦСКА і «Торпедо», та були близькі, аби перемогти й спартаківців і знову повезти Кубок до Донбасу. Гірники навіть відкрили рахунок, однак потім пропустили два м'ячі — 1:2.

Великим було розчарування футболістів та вболівальників, однак ніхто з них тоді не міг передбачити, що наступного переможного фіналу доведеться чекати аж до 1980-го. Цього року гірники перемогли динамівців Тбілісі 2:1, і Кубок СРСР знову приїхав до Донецька. А через два роки «Шахтар» завоював його вчетверте, перемігши в українському фіналі харківський «Металіст» 1:0. Згодом донеччани ще двічі гра-

ли у фіналі, проте поступалися динамівцям Києва та спартаківцям Москви.

Наша мета — золоті медалі

Після чергової зміни керівництва клубу (11 жовтня 1996 року президентом ФК «Шахтар» став Рінат Ахметов) команда почала виходити на новий рівень розвитку. Відтоді гірники жодного разу не опускалися нижче другого місця у вітчизняній першості, і це вже нікого в Донецьку не задовольняло. В 2002 році «Шахтар» таки нарешті виграв тривалу боротьбу з «Динамо» за чемпіонський титул і дав зрозуміти, що поступатися місцем лідера українського футболу не збирається.

Донеччани взялися підкорювати і футбольну Європу. Цьому передувала серйозна робота з підготовки інфраструктури: створено дітячо-юнацьку школу ФК «Шахтар», після реконструкції відкрилася сучасна тренувальна база «Кірка», розпочалося будівництво п'ятизіркового стадіону «Донбас Арена» — одного з найкращих у Європі. Змінилися й принципи формування команди: ще у 2000 році з'явився перший легионер, а нині тут грають представники багатьох країн світу, серед яких є й солідна бразильська «дискваліфікація».

Команда, яку з 2004 року очолює румунський фахівець Мірча Луческу, здобуваючи «золото» української першості, дуже серйозно налаштувалася на боротьбу за один із єврокубків. 2009 року «Шахтар» таки привіз Кубок УЄФА до Донецька. Ця перемога стала триумфом всього українського футболу, адже вітчизняна команда здобула цей почесний трофей вперше.

Наприкінці літа того самого року в Донецьку відбулося відкриття «Донбас Арени». І саме готовність суперсучасного стадіону та всієї клубної інфраструктури «Шахтаря» гарантувала зайвий раз запрошувати на матч чемпіонату Європи 2012 року. Тим більше, що спортивна арена вже має досвід проведення матчів найвищого рівня — збірних команд, Ліги Європи та Ліги чемпіонів. Причому на домашній арені гірники досі не програли жодного матчу(!), обігруючи тут і європейських грандів, таких, як лондонський «Арсенал» та італійську «Рому».

само, як відкриття стадіону, тому вже запросили італійську компанію, яка готувала шоу на відкритті «Донбас Арени».

Серед різноманітних заходів, що триватимуть упродовж всього року, відбудеться відкриття Алєї Слави ФК «Шахтар», де будуть встановлені плити з прізвищами футболістів, які залишили помітний слід в історії колективу. Безперечно, шанувальники футболу не доведеться зайвий раз запрошувати на матч ветеранів «Шахтаря» та київського «Динамо» — його проведуть восени. А ще очікується своєрідний читачський бум, адже гідний збірник спогадів головного тренера гірників Мірчи Луческу та голкіпера команди і збірної України Андрія П'ятова. Відбудеться також презентація документального фільму та книжки «75 років ФК «Шахтар».

Цікаво, що в гранд-шоу на «Донбас Арени» зможуть взяти участь не тільки запрошені естрадні зірки, а й 100 уболівальників команди з усіх регіонів України. Йдеться про майбутній переможців уже оголошеного клубом конкурсу. Як потрапити до заповненої сотні? Дуже просто: потрібно написати невелику розповідь про себе і переконатися журі, що саме ви гідні честі стати «тrophеем». Ажде переможців конкурсу під час вшанування колективу отримують можливість висунути на футбольне поле величезні копії нагород, які завоював «Шахтар» за всі 75 років.

«Досі сниться: готуюсь до футбольного матчу...»

Колишній капітан «Шахтаря»
Михайло СОКОЛОВСЬКИЙ

Місцем зустрічі ушавлений футболіст назвав роздягальню старого стадіону «Шахтар». «Тут півжиття мого пройшло, — пояснив трохи пізніше свій вибір — Тут я немов удома...»

Може здалося, але коли ми зайшли до роздягальні, екс-капітан гірників немов скинув з себе десяток-другий літ. Схоже, «домашні» стіни спортивної арени допомогли йому подумки повернутися в ті роки, коли атакуєчий півзахисник і «Бригадир», як звали його уболівальники, демонстрував на полі свої найкращі якості.

«Я відчув: це моя команда!»

УК Михайле Григоровичу, згадайте, як починався шлях звичайного міського хлопчика у великий футбол.

— Варто пам'ятати, що тоді на стадіонах та в дворах у футбол грали всі-всі. А я в дитинстві займався багатьма видами спорту — гімнастикою, волейболом, легкою атлетикою, хокеєм. Та найбільше душа лежала до футболу. І коли мені було років 9–10, ті, хто розумівся на спорті, казали, що в майбутньому я гратиму у вищій лізі. Я досі пам'ятаю цю «установку». Хоча, звичайно, шлях до «вишки» виявився довгим: юнацький турнір «Шкірний м'яч», молодіжна команда, основний склад групи «Б», друга та перша ліги.

УК А як у 1974 році потрапили до «Шахтаря»?

— Я грав тоді за запорізький «Металург», що виступав у першій лізі, і на той час це була сильна команда з перспективними футболістами, яких потім запросили до вищої ліги. А мені особисто надійшли пропозиції від семи чи восьми команд «вишки», серед яких київське «Динамо», дніпропетровський «Дніпро», московський «Локомотив», лєнінградський «Зеніт»...

Треба сказати, я вже однією ногою був у «Динамо». Бо хто не міряв виступати за ушавлений клуб? Ми зустрічалися в Києві з Валерієм Лобановським, фактично домовилися, і я повернувся до Донецька, аби забрати речі, проте залишився тут. Причому тоді навіть мови не заходило про якісь матеріальні блага. Мене агітували, роблячи наголос на місцевий патріотизм: мовляв, «Шахтар» формується з місцевих футболістів, і моє місце серед них. А коли сказали, що гратиму поруч із «самим» Анатолієм Коньковим, який був гравцем екстра-класу, відмовитися від такої пропозиції взагалі було неможливо.

УК Якими запам'яталися перший матч і перший гол?

— Інтуїція мені підказувала, що «Шахтар» — це моя команда. Та одного цього замало. Тут велика заслуга тренера Юрія Володимировича Захарова, який добре знав мене за «Металургом» і довірив місце в основному складі. Звісно,

довелося витримати серйозну конкуренцію. А коли Коньков перейшов до київського «Динамо», я вже незмінно виходив на поле в стартовому складі. Перший поєдинок за «Шахтар» я відіграв у кубковому матчі проти московського «Локомотива» — виграла 2:1. А в чемпіонаті СРСР дебютував у грі зі «Спартаком» із Москви. Грали в Донецьку — стадіон був переповнений і, незважаючи на 0:0, це був бойовий поєдинок. Мені найбільше запам'яталося, що одна з газет тоді відзначила і мою гру: мовляв, дебютант не розгубився, відіграв пристойно і каші не зіпсував.

А свій перший гол я забив у ворота команди «Ністру» (Кишинів). Причому відчував це інтуїтивно, бо навіть сказав Володимирі Салькову, що сьогодні обов'язково влучу в ціль. Так і сталося.

Гріх було не забивати...

УК У «Шахтарі» ніколи не бракувало забивних форвардів, але найкращим бомбардиром команди в чемпіонаті СРСР стали саме ви, хоча грали на позиції півзахисника. Що сприяло таким досягненням?

«Сьогодні обов'язково заб'ю гол!»
Капітан гірників Михайло Соколовський та тренер команди Віктор Носов

— Грав на позиції півзахисника атакувального плану, і тому завжди був націлений на ворота суперника. Володів ударами з обох ніг, міг пробити штрафний удар, намагався обвести одного-двох захисників і вийти на ударну позицію... А це, звичайно, непогано допомагало партнерам по команді. Приміром, немало голів я забив після передач Віталія Старухина, який виграв боротьбу «на другому поверсі» і м'яч скидав мені м'яч під удар.

УК Свого часу ви забили 103 м'ячі в залік Кубку бомбардирів імені Григорія Федотова. А якщо підрахувати ще й ваші голівні передачі за системою «гол плюс пас», може, час заснувати «Клуб Михайла Соколовського»?

— Цікава пропозиція (сміється). А якщо серйозно, то чогось дуже рідко

згадують ті передачі, після яких мої партнери забивали голи. Всі насамперед підраховують забиті мною м'ячі, а от про паси майже не йдеться. Хоча особисто я ті більше сотні голевих передач, які роздавав, ціную не менше, ніж забиті м'ячі.

УК Майже у всі роки «Шахтар» мав репутацію кубкового бійця — команди безкомпромисної та з гірняцьким характером. За рахунок чого формувалися оті бійцівські якості?

— Не секрет, що команди з республіканських та всесоюзної столиці — Тбілісі, Мінська, Києва та Москви дивилися на нас дещо зверхньо. Команди з периферії вважалися майже бідними родичами, а конкретно «Шахтар» дехто звав таким собі «робітничим» колективом. Так, у нас, звичайно, екіпіровка та умови для тренувань були гіршими, та всі — і вболівальники, і суперники — добре згадали: ці хлопці-гірники на полі віддаються сповна і можуть «порвати» будь-яку столичну команду. За це нас дуже поважали вболівальники, і тому на всіх домашніх матчах стадіон був переповнений. Та й на виїзних поєдинках нас не обділяли увагою глядачі.

УК У чому секрет вашого спортивного довголіття, адже ви закінчили виступати за «Шахтар», коли вам виповнилося 36 років?

— Без зазвичай скромності собі в заслугу поставив би таке. Ось я вже знав, що завтра вийду на поле востаннє: може, на одну хвилину, а може, на десять. Проте я напередодні провів два тренування на день із повною самовіддачею. І так готувався й налаштувався на кожне матч. Тому й закінчив грати з чистою совістю: всі роки повністю віддавав свої сили та здібності команді. Може, щось і не виходило, але все, що міг зробити, зробив. Тут у мене претензій до себе немає.

А награтися у футбол я не міг до 50 років. Приміром, на півніковий ювілей завдяки допомозі президента ФК «Шахтар» Ріната Ахметова вдалося провести товаришеский матч ветеранів футболу, в якому взяли участь мої друзі-суперники з усіх команд колишнього Союзу. Так-от я відчув, що граю з такою ж енергією і задоволенням, як у молодості... Втім, вже давно ті баталії мені тільки сняться. Буває, повертаюся у снах у той стан, коли їд підготовка до відповідального матчу. Уявляю, який у цей час у мене прискорений пульс! Та потім прокидаюся і важко зітхаю: це все вже в минулому...

УК Як ви відреагували на те, що ваша гіпсова фігура встановлена в музеї спортивної слави ФК «Шахтар»?

— Нормально. Коли ми грали в команді, тоді зовсім не думали про те, як нас оцінять у майбутньому. А тепер бачу, що про нас не забувають, оскільки наше покоління теж писало не одну яскраву сторінку в історію команди.

УК А що побажаєте «Шахтарю» з нагоди 75-річчя клубу?

— Насамперед наступних перемог на всіх футбольних фронтах: вітчизняних і міжнародних. Дуже важливо, що команді вдалося зберегти свої традиції. В чому сила гірників і за рахунок чого вдається високо тримати свою марку? За рахунок традицій, які були закладені ще в довоєнні роки, а потім їх продовжували грати наступні покоління. Тому дуже хочеться, аби так тривало й надалі.

ДОСЬЄ «УК»

Михайло СОКОЛОВСЬКИЙ. Народився 15 листопада 1951 р. в м. Слов'янськ Донецької області. Півзахисник атакувального плану. У «Шахтарі» грав у 1974—1987 рр.

Рекордсмен команди за кількістю проведених матчів у чемпіонаті СРСР — 400 поєдинків (приз «Вірність клубу»). Загалом за «Шахтар» зіграв 484 матчі. Найкращий бомбардир команди в матчах чемпіонату СРСР — 87 голів.

Член Клубу бомбардирів Григорія Федотова — 103 м'ячі.

Володар Кубка СРСР 1980 та 1983 рр. Володар Суперкубка СРСР 1984 р. Срібний призер чемпіонату СРСР 1975 та 1979 років, бронзовий призер 1978 р. Майстер спорту СРСР.

ку грали футболісти дуже високого класу: Дегтярьов, брати Чанови, Звягінцев, Варнавський, Сафонов, П'яних, Роговський, Горбунов, Яременко, Латиш, Старухін, Грачов, Федоренко... Ці та інші футболісти за тодішніх умов дуже високо підняли авторитет команди.

УК У чому секрет вашого спортивного довголіття, адже ви закінчили виступати за «Шахтар», коли вам виповнилося 36 років?

— Без зазвичай скромності собі в заслугу поставив би таке. Ось я вже знав, що завтра вийду на поле востаннє: може, на одну хвилину, а може, на десять. Проте я напередодні провів два тренування на день із повною самовіддачею. І так готувався й налаштувався на кожне матч. Тому й закінчив грати з чистою совістю: всі роки повністю віддавав свої сили та здібності команді. Може, щось і не виходило, але все, що міг зробити, зробив. Тут у мене претензій до себе немає.

А награтися у футбол я не міг до 50 років. Приміром, на півніковий ювілей завдяки допомозі президента ФК «Шахтар» Ріната Ахметова вдалося провести товаришеский матч ветеранів футболу, в якому взяли участь мої друзі-суперники з усіх команд колишнього Союзу. Так-от я відчув, що граю з такою ж енергією і задоволенням, як у молодості... Втім, вже давно ті баталії мені тільки сняться. Буває, повертаюся у снах у той стан, коли їд підготовка до відповідального матчу. Уявляю, який у цей час у мене прискорений пульс! Та потім прокидаюся і важко зітхаю: це все вже в минулому...

РЕГІОН

Шевченкова батьківщина зачарує краєвидами і комфортом

ПОГЛЯД. «Урядовий кур'єр» поцікавився, як готуються до Євро-2012 на Черкащині

Черкащина активно готується до майбутнього футбольного свята, хоч і не прийматиме безпосередніх учасників змагань. Однак численні вболівальники уже сьогодні планують під час приїзду до України принагідно завітати до Шевченкового краю, відвідати визначні місця.

Футбол і туризм поряд ідуть

Зовсім недавно в області відновлено професійну черкаську футбольну команду, створено відповідний комітет зі сприяння розвитку футболу, який координує зусилля шанувальників народної гри. Новосформована команда ФК «Славутич» провела свою першу гру на полі оновленого центрального стадіону. До речі, на порядку денному Черкаського міськвиконкому — питання будівництва спортивного комплексу.

На яких ще об'єктах зосереджуються наразі зусилля будівельників? На це запитання нашому кореспондентові відповів начальник управління капітального будівництва облдержадміністрації Борис Євмина:

— У Каневі нам необхідно виконати чималий обсяг робіт: озеленення та благоустрою території з облаштуванням паркінгу в Нижньому парку Шевченківського національного заповідника, завершити роботи з реконструкції та благоустрою прилеглої території Успенського собору, а також реставраційні роботи на могилі та пам'ятнику Т. Г. Шевченка, звести побутово-санітарну споруду при будинку-музеї, провести реконструкцію самотпливного каналізаційного колектора біля підніжжя Тарасової гори, міських

«Тарасову світлицю» щороку відвідують понад сто тисяч туристів

очисних споруд, завершити берегозакріплювальні роботи в с. Пекарі Канівського району. Планується проектування, реконструкція та будівництво готельно-ресторанного комплексу «Хата Кобзаря» із залом для прийомів офіційних делегацій. Щоправда, ці роботи виконуватимуться за кошти інвесторів. Завершуємо реконструкцію Канівського міського будинку культури під Шевченківський національний культурний центр, розпочату ще 2004 року.

На «Восході» по Дніпру

Капітально відремонтувати річковий приплав у

Каневі та залучити до пасажирських перевезень за маршрутом Київ—Канів—Київ судна типу «Восход» вирішено в Укрморрічфлоті. «Туристичний центр «Авто-річка» з терміналом і реконструкцією приплаву включено до Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи. Робота кипить.

Відновиться функціонування й інших річкових портів у містах на Дніпрі. Вже за місяць має повноцінно запрацювати пасажирський річковий порт у Черкасах. Власник порту добровільно передав його в обласну комунальну власність, що сприятиме прис-

коренню реставраційних робіт. Планується відновити річкове пасажирське сполучення «Черкаси — Чигирин».

Як підкреслив голова Укрморрічфлоту Сергій Крижановський, по завершенні чемпіонату і надалі триватиме розвиток інфраструктури для посилення безпеки торговельного судноплавства, розвитку туристичного бізнесу, водного спорту та відпочинку.

Коли потяг у даль загуркоче...

Як повідомляє пресслужба Одеської залізниці, до початку фінальних змагань чемпіонату Європи з

ПРЯМА МОВА

Голова Черкаської облдержадміністрації
Сергій ТУЛУБ

— В області робиться багато, аби задовольнити запити гостей Євро-2012. У межах наявних можливостей та ресурсів розпочато реалізацію кількох проєктів, які планується завершити до початку футбольного чемпіонату. Триває створення туристичного комплексу в Каневі, опрацьовуються питання щодо будівництва автобану Київ — Канів — Черкаси на правому березі Дніпра, аби туристи, які приїжджатимуть до столиці, мали змогу оглянути історико-культурні місця Черкащини.

футболу буде створено єдиний транспортний пасажирський коридор Львів—Київ—Харків—Донецьк, тому частина маршрутів спрямовуватиметься через станцію імені Т. Шевченка, що на Черкащині. Планується підвищити швидкість руху потягів до 160 км/год. Але стан колії на смільнянській станції, як і загалом в Україні, здебільшого не готовий до руху швидкісних потягів. Тож залізничники взялися за модернізацію колій, замінюють і встановлюють нові стрілочні переводи, виконують інші будівельно-ремонтні роботи.

Скільки коштує дорога?

Стан автомобільних доріг Черкащини, а також їх ремонт, реконструкція та будівництво нових пріоритетні для місцевої влади. Численні скарги на «гарячу лінію» облдержадміністрації свідчать, що ця проблема актуальна. Як повідомив начальник обласної служби автомобільних доріг у Черкаській області Сергій Лещенко, з настанням весни розпочалися поточні ремонтні роботи, на які виділено 53 млн грн. Велику увагу

приділено і стану сільських доріг. Однак до капітальних ремонтів шляхів ще тільки збираються документи: досі не зрозуміла ситуація з фінансуванням. Рішення про виділення з державної казни необхідних 650 млн грн тільки опрацьовують у міністерських кабінетах. Проте Сергій Васильович певен, що невдовзі кошти надійдуть, а головні роботи незабаром будуть сконцентровані в Каневі та Умані.

650 млн грн
потребує Черкащина
на ремонт доріг.

Пріоритетні завдання на найближчі роки — будівництво автомобільної дороги Київ — Дніпропетровськ через Черкаси, капітальний ремонт автомобільної дороги Київ — Одеса, спорудження та капремонт ділянки шляху Стрий — Тернопіль — Кіровоград — Знам'янка.

Плани у черкащан великі. Однак, як стверджують будівельники та представники влади, всі вони цілком реальні.

Степан-суперфан завоює серця вболівальників

ЗАХОПЛЕННЯ. Ляльку-суперфана до чемпіонату Європи з футболу власноруч виготовив актор Черкаського академічного театру ляльок Олександр Донець. Лялькар з великим досвідом довго працював над втіленням свого задуму. І ось лялька народилася. І живе тепер, як каже Олександр, своїм незалежним життям.

Окрім того, що суперфан, якого «батько» назвав Степаном, тепер братиме участь у сольних спектаклях, Олександр Донець сподівається, що разом із затвердженими офіційно талісманами змагань він стане улюбленцем вболівальницької публіки. Актор має намір представити його широкому загалу.

Олександр Донець зі своїм суперфаном Степаном

А вертольотом швидше!

ПРОЕКТИ. Цивільна авіація краю — на крилах надій

Завмерли нечисленні злітати біля Черкаського аеропорту. Вже не один рік в обласному центрі йдеться про необхідність відновлення його роботи. Однак на практиці реалізувати цей задум зовсім не так просто. Щоб забезпечити функціонування підприємства, необхідні чималі кошти, а вони бюджетом не передбачені. Встановити світлосистему, оновити систему енергозбереження та безпеки, провести поточний ремонт аеровокзалу та капітальний ремонт злітної смуги — все це зі списку досить складних проблем, які потрібно розв'язати. Мог-

ли б допомогти інвестиції, на які розраховують керівники області. Вони сподіваються відновити пасажирські авіаперевезення до початку фінальних змагань чемпіонату Європи. Тому й розроблено програму розвитку комунального підприємства «Аеропорт-Черкаси» на нинішній рік.

Тим часом у селі Пекарі Канівського району розпочалося спорудження гелікоптерного майданчика з пасажирським терміналом спроможністю 50 пасажирів на годину з під'їзною дорогою. Будівництво виконується в рамках Державної цільової програми

підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи з футболу. Передбачається, що гості чемпіонату, які виявлять бажання відвідати Шевченківські місця, матимуть можливість побувати на цих славетних черкаських землях, вкритих могилою Кобзаря, до того ж, значно заощадивши час на дорогу.

За проєктом будівництва, вартість якого становить 90 млн грн, розробленого, погодженого й затвердженого в установленому порядку, 45 млн грн уже виділено. Завершити роботи планується наприкінці травня. Нині розпочалися

монтаж металевих конструкцій каркаса термінала та підготовка до покриття гелікоптерного майданчика плитами. Ведеться будівництво під'їзної дороги від с. Пекарі до гелікоптерного майданчика.

Джерелом фінансування будівництва, як розповів начальник управління капітального будівництва Черкаської облдержадміністрації Борис Євмина, є кошти Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проєктів.

«Буде красива гра — буде результат»

**Заслужений майстер спорту,
віце-чемпіон Європи,
володар Кубка кубків
Василь РАЦ**

За восьмий ліком титул чемпіона Європи з футболу виявили бажання поборотися збірні 32 країн. Відбірні змагання у семи групах стартували 1986 року, а фінальний турнір пройшов улітку 1988-го на полях восьми міст ФРН.

Як з'ясувалося пізніше, це було останнє подібне змагання, в якому взяла участь збірна команда СРСР — перший чемпіон континенту. На час дев'ятого розіграшу титулу цієї країни вже не було на карті Європи.

Помітною постаттю в команді, яка виборола останнє «срібло» для радянського футболу, був півзахисник київського «Динамо», заслужений майстер спорту Василь Рац.

УК Шановний Василю Карловичу! По-перше, прийміть сердечні поздоровлення від редакції і наших читачів з недавнім 50-річчям. Усі ми добре пам'ятаємо про ваш внесок у здобуття київським «Динамо» і українським футболу високого міжнародного авторитету і вдячні вам за це. Міцного вам здоров'я на довгі роки і удачі! — Дякую за те, що мене пам'ятають. Я відчуваю це завжди, коли приїжджаю в Україну. Це дуже приємно. Заради цього варто було грати.

УК Якими словами привітали вас рідний клуб, Федерація футболу?

— Телефонували товариші, з якими разом виходили на поле. Що стосується керівників «Динамо» і федерації, то вони цієї дати не помітили.

УК Дивно!

— Мені також. Усе-таки поклав частку свого життя, свого здоров'я на оltар клубу, зробив хай невеликий внесок у ті перемоги, які принесли високий авторитет і «Динамо», і всьому вітчизняному футболу.

Проте ми грали для людей, і мене радує те, що про нас — ветеранів футболу — пам'ятають уболівальники. Що ж до функціонерів, то в них, очевидно, своя мораль.

УК Відбірний турнір першості Європи стартував восени 1986 року, а навесні ви вперше надіяли футболку збірної. Щоправда, успішним результатом того матчу не назвеш...

— Запам'яталася та програна гра з румунами тим, що тодішній тренер збірної Едуард Малофеев проводив незвично довгу передматчеву установку. Коли команда виходила на поле, біля мене опинився Олег Протасов. Кажу йому: «Я так і не зрозумів, що слід робити на полі?» Він посміхнувся: «А ти гадаєш, я зрозумів? Грай, як умієш». Так я і вчинив.

УК То був складний для збірної СРСР період. Наближався мексиканський чемпіонат світу, а гра не йшла. Чому?

— У команді не було єдиного згуртованого колективу, а відтак і гри, яка давала б результат. Було багато гравців з різних команд. Ми, київські динамівці, дивувалися: чому наша команда, яка, продемонструвавши потужну гру, впевнено йшла до здобуття другого Кубка кубків, так слабо представлена в збірній. І лише після нашої перемоги в тому турнірі Е. Малофеев, очевидно, під тиском громадської думки, закликав до команди велику групу киян.

Ми бачили: щось не ладиться в збірній. Дуже хотілося поїхати на чемпіонат світу до Мексики, але розуміли, що з такою командою, таким тренером там робити нічого. Хотілося донести цю думку до керівництва Федерації футболу. І, на щастя, нас почули.

УК Рятувати ситуацію прийшов ще два роки перед тим вигнаний спортивними чиновниками Валерій Лобановський і в короткий строк поставив команду на ноги. Що змінилося в колективі? — Валерій Васильович доукомплектував команду ще кількома киянами. Хоча було зрозуміло, що дехто з них точно не зіграє на чемпіонаті світу, але в збірній запанували динамівський дух переможців, динамівська згуртованість.

УК У Мексиці команда показала класний футбол. Суддівська несправедливість не дала змоги поборотися за високе місце в турнірі. Проте команда зберегла бойовий дух до початку відбору в Євро-1988. Жереб обрав у суперники за вихід до фіналу Францію, НДР, Ісландію, Норвегію. Влаштувало?

— Не надавали цьому особливого значення. Звичайно, розуміли: найсильніший суперник — Франція — чемпіон Європи 1984 року. НДР — також не подарунок. Зав-

жди важко було грати з Ісландією. Хоч це в основному була любительська команда, та билася вона до кінця, особливо на своєму полі. Важко було там не тільки нам, а й іншим європейським грандам.

УК Зате з добрим настроєм залишали поле стадіону «Парк де Пренс» у Парижі. Для вас це була друга в сезоні гра проти команди вашого улюбленця Мішеля Платіні.

— Пам'ятаю, перед цією грою газети писали, що вже десять чи більше років поспіль французи не знають поразок на цьому стадіоні. Ми ту традицію порушили, вигравши 2:0. Забили Ігор Беланов і я. І рахунок повністю відповідав співвідношенню сил на полі. Зіркова французька команда на чолі із зірковим капітаном нічого не могла протиставити нам. У публікаціях, які з'явилися наступного дня, щодо збірної СРСР висловлювалась дуже висока думка.

УК За чотири місяці до того ви також розписалися у воротах французів на полі мексиканського міста Леона. Як написав у своєму звіті для «Советского спорта» наш легендарний футболіст і відомий журналіст Вік-

«Рац передусім футболіст, який прагне грати в найсучаснішому стилі. Напрочуд працелюбний, старанний і надійний, він не обмежується простим виконанням тренерських вказівок. Постежте за його грою уважніше: він завжди в пошуку неочікуваних для суперника тактичних нюансів» (Володимир ВЕРЕМЕЄВ, заслужений майстер спорту, колишній начальник команди «Динамо» Київ).

тор Понедельник, «м'яч, неначе пущене з гармати ядро, влетів у верхній кут воріт».

— Це був фінал красивої комбінації, в якій взяли участь Іван Яремчук, Ігор Беланов і Сергій Алейников.

УК Повернімося до Євро-1988. У жовтні 1987-го команда переможно завершила відбірний турнір. Перед поїздкою на фінал збірна потрапила на турнір чотирьох до Західного Берліна, де зробила сенсацію, обігравши чемпіонів світу ...

ЧЕМПІОНАТ ЄВРОПИ — 1988. ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР

Півфінали

21 червня

ФРН — Нідерланди — 1:2, «Фолькспаркштадіон», Гамбург
Голи — Маттеус, 55 (пенальті) — Р. Куман, 74 (пенальті), ван Бастен, 89

22 червня

СРСР — Італія — 2:0, «Неккерштадіон», Штутгарт
Голи — Литовченко, 61, Протасов, 63

Фінал, 25 червня

СРСР — Нідерланди — 0:2, «Олімпіаштадіон», Мюнхен
Голи — Гулліт, 34, ван Бастен, 54

Символічна збірна турніру

Ганс ван Брокелен (Нідерланди), Джузеппе Бергом (Італія), Франк Рейкаард, Рональд Куман (обидва — Нідерланди), Паоло Мальдіні (Італія), Рууд Гулліт, Ян Воутерс (обидва — Нідерланди), Джузеппе Джанніні (Італія), Лотар Маттеус (ФРН), Джанлука В'ялі (Італія), Марко ван Бастен (Нідерланди)

— Команду Марадони перемогли 4:2. Для багатьох це була справді сенсація. Нам ця гра дала впевненості на вирішальні матчі чемпіонату континенту.

УК Родзинкою фінального турніру стали дві зустрічі СРСР — Нідерланди. У першій з них саме ваш точний удар приніс важливу перемогу.

— Хоч ми приїхали на турнір фаворитами, яким пророкували вихід до півфіналу, а то й фіналу, голландців усе-таки оцінювали вище. І перша гра проти

ко взяли гору, прогнозовано вийшовши до півфіналу.

УК Де на вас чекала Італія з її зірками — Мальдіні, В'ялі, Манчіні...

— Гадаю, то була наша найкраща гра на турнірі. Вдалося повністю запересинувати суперника, який ніяк не зміг виявити свою зірковість.

УК Отож 2:0 і вирішальний поєдинок з голландцями...

— За ті неповні два тижні, що минули з нашого першого побачення, настрої в командах кардинально змінилися. Ми вже виходили на поле впевненими в собі і спокійними. Натомість жижки тряслися вже в голландців, котрі бачили, як ми впевнено розправилися з Англією й Італією. І в тій грі на олімпійському стадіоні в Мюнхені ми справляли краще враження, ніж вони. Навіть два м'ячі, забиті в наші ворота Гуллітом і Ван Бастеном, не вибили нас із сидла. Коли б Ігор Беланов забив зароблений на 59-й хвилині пенальті, могли б дотиснути супротивника і перевести гру в додатковий час. Проте знаменитий пенальтист змарнував нашу нагоду. Після того відчув по собі і побачив по партнерах — здались.

Згадую: чим була сильна збірна Німеччини? Тим, що билася до кінця і вигравала, здавалося б, уже програні матчі. У нас цього, на жаль, не було.

Ми програли, та результат, гадаю, був не рівнозначний грі.

УК Ми з нетерпінням чекаємо баталії за європейське «золото» на полях України і Польщі. Чи зможе наша команда сформувати колектив, який за своєю майстерністю не поступався б тій останній радянській збірній, яка виборола «срібло» 1988 року?

— Тоді в нас була команда, яка грала майже в незмінному складі два-три роки. Це великий плюс. Нині в українському футболі ситуація дещо інша: у збірній немає базового клубу — того кістяка, навколо якого згуртувався б колектив, готовий до участі в Євро-2012. Досі не вирішене питання з тренером. Це істотні мінуси.

Ясна річ, граючи вдома, виступаючи господарями чемпіонату, маємо певну перевагу. Але багато залежить від жеребкування. Тепер у Європі дуже багато сильних команд. Якщо випадє суперник з когорти фаворитів, буде вельми складно. Сподіваюсь, фортуна буде на нашому боці.

Хотілося б, аби наша команда порадувала своїх уболівальників змістовним видовищним футболі. Буде красива гра, повна віддача футболістів — буде результат.

**Георгій КОСИХ,
«Урядовий кур'єр»**

Остання збірна команда СРСР, яка брала участь у чемпіонаті Європи, перед фінальним матчем проти Нідерландів. Стоять: Рінат Дасаєв, Вагіз Хідіятулін, Сергій Алейников, Анатолій Дем'яненко, Олексій Михайличенко. Сидять: Василь Рац, Ігор Беланов, Олександр Заваров, Сергій Гоцманов, Олег Протасов, Геннадій Литовченко

ТАЙМ-АУТ

Махатма Ганді: політичний дебют на футбольному полі

ІСТОРІЯ. Велет духу зробив шкіряний м'яч своїм союзником у боротьбі з апартеїдом

Георгій КОСИХ,
«Урядовий кур'єр»

Ще свіжі в пам'яті багаторічного чемпіонату світу з футболу, який уперше провівся на Чорному континенті — в Південно-Африканській Республіці. А ми пропонуємо здійснити мандрівку в часи, коли всесвітньо улюблена гра робила перші кроки в тих краях.

Індійський правник мандрує в Африку

Одного травневого дня 1893 року молодий індійський адвокат, маючи доручення торгової фірми «Дада Абдулла і К», прибув пароплавом у південноафриканське місто Дурбан. Це був Мохандас Карамчанд (майбутній Махатма) Ганді, який після навчання в Англії не зміг знайти собі на батьківщині заняття до смаку і вирішив пошукати щастя за океаном. Проте тамешні реалії скоро змусили його забути про це. З перших же днів він побачив, у якому безправ'ї живе в країні апартеїду численна індійська колонія, а невдовзі сам став жертвою місцевих порядків. Це сталося під час поїздки залізницею на судові засідання з Дурбана в Преторію. Іхав Ганді першим класом, тоді як згідно із законом таке право мали лише «білі». Коли він відмовився перейти до вагона, призначеного для «колірових», його силоміць зняли з поїзда.

Невдовзі Ганді стає лідером руху ненасильницького опору правлячому режиму. Його вчення — сатьяграха (влада істини — на санскриті) — ґрунтується на ідеях індуїзму, постулатах американського філософа Генрі Девіда Торо і Лева Толстого, з яким, до речі, Ганді листувався до самої смерті письменника. Та, як сказав один класик, теорія стає справжньою силою, коли оволодіває масами.

Таким бачили Ганді в Південній Африці

Допомагає англійський досвід

«Уже під час свого навчання в Англії Ганді ознайомився з футболом, — розповідає Бонгані Сітоле — екскурсовод в селищі Фенікс, яке заснував на початку минулого століття поблизу Дурбана Ганді. — Сам він не захоплювався цією грою, віддаючи перевагу крикету і їзді на велосипеді. Але серед бідняків шкіряний м'яч був дуже популярним, і Ганді побачив у ньому засіб прямого доступу до людей. Отож він став не тільки незаперечним вождем заснованого ним руху, а й одним з піонерів організованого футболу в Південній Африці. За його ініціативою у Дурбані, Преторії і Йоганнесбурзі були засновані футбольні клуби під назвою «Пасивні протестуючі». Чи грав сам Ганді в одній з команд або тренував якусь, не відомо. Однак у музеї Old Court House в Дурбані можна побачити знімки, де Ганді позує з гравцями і навіть стоячи на полі промовляє до глядачів. Ці фото підтверджують усні перекази, згідно з якими індійський лідер у перерві між таймами пояснював командам основи ненасильницького протистояння, а також роздавав гравцям листівки, де розповідалося про шкідливий соціальний вплив расового поділу населення країни.

Як свідчить правнучка одного з багаторічних соратників Ганді Ребекка Найду, котра протягом багатьох років вивчала документи музею Old Court House, що стосуються діяльності Ганді в Південній Африці, «Протестуючі» не входили до якоїсь ліги. «Тоді в багатьох частинах світу футбол ходив ще в пінетках, — пише вона. — Інтерес до якихось чітких організаційних форм чи календаря змагань був незначний. Ганді надихала в першу чергу сутність спорту. Тільки пізніше він реалізував через нього те, що було корисним для його політичної мети».

М'яча ганяли і в селищі Фенікс, яке разом з футбольним майданчиком, створеним майбутнім Махатмою, нині перебуває під охороною держави, і на фермі імені Л. Толстого в Йоганнесбурзі, яку Ганді назвав на честь свого російського ментора. Ігри приносили кошти для фінансової підтримки родин повстанців, які через свої виступи проти расистських законів потрапляли за ґрати. 1910 року відбувся матч між командами «Пасивних протестуючих» з Йоганнесбурга і Преторії, під час якого пройшли акції за звільнення незаконно заарештованих за антирасистські виступи близько ста товаришів.

Спорт єднає і виховує

Проте Ганді використовував футбол не лише в інтересах політики, а й для освіти спортсменів і соціальної згуртованості. За словами президента Союзу футболу ПАР Пубалана Говіндасами, Ганді був переконаний в об'єднуючій силі цієї гри. Засновуючи клуби «Пасивних протестуючих», він покладав надію на розвиток таких моральних цінностей, як командний дух і чесність.

«Ганді був особливо зачарований благородством футболу, — каже П. Говіндасами. — На першому плані тоді перебувала командна гра, а не окремі солісти. Це йому подобалося.

Він убачав у футболі ідеальний засіб виховання почуття солідарності. Дуже доречним вважав і те, що гра притягала широкі маси. Водночас футбол для Ганді був і пристрастю, і можливістю для досягнення внутрішньої гармонії».

Без сумніву, Ганді залишив Південній Африці спортивний і передусім соціальний заповіт, хоча, організовуючи по всій країні на пільних полях містечок і селищ товариські футбольні матчі, він про це й не думав. «Своїм організаційним талантом, своїм ентузіазмом він заклав наріжний камінь у фундамент вільного від расизму спорту сьогодишньої ПАР, — зазначає П. Говіндасами. — Тоді, звичайно, було ще далеко до сьогодишнього ідеалу Rainbow Nation (різнокольорової нації). — Ред. Проте був створений базис для загальнодержавних ліг, які були відкриті для спортсменів усіх кольорів шкіри».

Перші чемпіони

Громадська думка про Ганді як красномовного оратора, філософа й активіста невдовзі досягла його батьківщини. 1914 року представники індійського середнього класу умовили його повернутися додому і приєднатися до боротьби за незалежність Індії. Невдовзі після того зникли «Пасивні протестуючі», залишивши по собі лише усні перекази. Проте за прикладом Ганді у боротьбі з расизмом у Південній Африці широко використовували спорт. На думку Ребекки Найду, саме за наслідками його роботи в цій царині були створені дві найвідоміші в першій третині минулого століття футбольні команди Південної Африки — «Мунлайтерс» з Йоганнесбурга і «Меннінг рейнджерс» з Дурбана. Базою для обох стала індійська футбольна громада, заснована Ганді і його соратниками.

Саме «Рейнджерс» стали першими чемпіонами створеної 1997 року Прем'єр-ліги ПАР.

Водночас інспектор митної служби у Гдині Марчін Дачко повідомив часопису, що митники затримуватимуть увесь товар із символами турніру і з'ясовуватимуть, чи не порушені інтелектуальні права УЄФА, повідомляє Інформаційний центр «Україна-2012».

Стежини козацького краю чекають на гостей

Наталія ЗВОРИГІНА,
«Урядовий кур'єр»

ТУРИЗМ. У Запоріжжі планують розгорнути тренувальну базу для однієї з команд — фіналісток Євро-2012. За словами міського голови Олександра Сіна, поставлено конкретне завдання — підготувати готель «Інтурист» для проживання однієї з європейських збірних та місцевий стадіон «Славутич-Арена» (до речі, нещодавно зведений за євростандартами) для її тренувань. Посеред міста розгорнуть фан-зону з величезним екраном, щоб уболівальники могли зручно розміститися в ній і спостерігати за перебігом футбольних ігор. З огляду на те, що від Запоріжжя до Донецька та до Харкова, де відбуватимуться матчі групового етапу Євро-2012, лише 217 км та 299 км відповідно, футбольні фани матимуть змогу за бажання побувати в козацькому краї.

Тут є ще показати гостям: національний заповідник «Хортиця», національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна могила» та Василівський історико-архітектурний музей-заповідник «Садиба Попова» — це лише невелика частина тих перлів, на які багате Запоріжжя.

Кінний театр «Запорозькі козаки» — унікальний в Україні

Підприємства туристичної галузі розробили також нові туристські маршрути. Гостей запросять у кількадекільні піший похід «Археологічні стародавності запорізького степу», в рамках якого вони не тільки ознайомляться з пам'ятками степової України, а й матимуть нагоду взяти безпосередню участь у роботі археологічної експедиції. Маршрут «Хортиця: погляд крізь віки» передбачає кількадекільне знайомство з колицкою українського козацтва. В рамках маршруту передбачені розважальні програми — вистава у кінному театрі «Запорозькі козаки». У рамках проекту «Січі Запорозькі» туристи впродовж трьох днів оглянуть перші козацькі фортеці, які входять до цілісного комплексу національного заповідника.

Чимало бажаючих уже сьогодні прагнуть пуститися «Слідами тачанок Нестора Махна» у введений маршрут, що пролягає пам'ятними місцями, пов'язаними з історією та духом Гуляйпільської вольниці та діяльністю її очільника.

Фірмовим стане маршрут «Запоріжжя: Євро-2012», в рамках якого гостей знайомитимуть з головними пам'ятками історії і сучасним життям краю.

ПРО ФУТБОЛ З ГУМОРОМ

Уже другий тайм, спека градусів під 30. Закінчилося пиво, мене послали за пивом. Поки мене не було, нашим забили гол. Висновок: воротар не повинен ходити за пивом...

Йде матч, рахунок рівний. Гра нервова, з великою кількістю порушень і суперечок між гравцями. Один з них підбігає до судді і скаржиться:

— Пане суддя, а мене п'ятий номер на три букви посплав! Незворушний арбітр спокійно каже:

— Грати-грати, ніхто нікуди не піде!

— Де наші футболісти грають краще, в захисті чи в нападі?

— У казино!

Заслін контрабанді сувенірів

ЄВРОСИМВОЛІКА. Митна служба Польщі рішуче боротиметься з усілякими спробами проникнення до країни товару з підробленим логотипом Євро-2012, оскільки інтелектуальні права на цей товарний знак належать Союзу європейських футбольних асоціацій і лише УЄФА

надає право використовувати цей символ третім сторонам.

Про це польському виданню «Dziennik Gazeta Prawna» заявив координатор з питань інтелектуальної власності спілки PL.2012 Томаш Захорський. Під цю категорію інтелектуальної власності

підпадає не тільки знак «Євро-2012», а й інші символи: «Польща-Україна 2012», «ЧЕ 2012», «Творимо історію разом» та інші. Якщо хтось бажає виробляти товари з цими назвами, йому потрібно звернутися за ліцензією до УЄФА, наголосив Т. Захорський.